

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cautela Confessarii Pro Foro Sacramentali Occasione
Decretorum S. M. Alex. VII. Innoc. XI. Et Alexandri VIII. ...**

Matthaeucci, Augustín

Francofurti Ad Moenum, 1711

§. II. Clausura Monialium

urn:nbn:de:hbz:466:1-40684

mis. inter com. ubi statuitur, ut in quibuscumque concessionibus; & facultatibus absolventi, semper intelligantur excepti certi quidam casus, specialiter Sedi Apostolica reservati, inter quos est offensio Ecclesiasticae libertatis, quod subinde sub eod. tit. *ibid.* Extravag. item, §. *Et si Dominici* decrevit Sixtus IV. sub pena excommunicationis latae sententiae Sedi Apostolicae reservatae prohibens quibuscumque Sacerdotibus, ne praetextu cuiusvis facultatis absolvant à casibus ibi expressis absque Sedis Apostolicae licentia speciali; & inter eos recenser ipsam Ecclesiasticae libertatis offensam.

33. Sed oritur dubium: *An offendentes Immunitatem, vel libertatem Ecclesiasticam ligentur censura Papae reservata?*

Resp. Affirmative. Si violatio contingat per viam statuti, vel praetextu consuetudinis ligantur excommunicatione Bullae Cœnæ *Can. 17*. Si verò Immunitas Ecclesiasticae violetur per ministros Curiae secularis extrahendo ab Ecclesia reos, inconsulto Episcopo, etiam in casibus in Gregoriana exceptis, ipso facto ex vi Gregorianae innotantur censuris per Sacros Canones, & Conciliorum, ac Pontificum Constitutiones promulgatis, ut *ibid.* Gregorius declaravit. Unde consultata S. C. Conc. *an absolutio à censuris ob violatam Immunitatem Ecclesiasticam juxta terminos d. const. Greg. XIV. sit Sedi Apostolica reservata? Censuit esse Sedi Apostolicae reservatam.* Absolutè violatoribus Immunitatis, sive per extractiorem rei ab Ecclesia, sive alia offensionis specie, & qualitate offendatur, semper censura Papae reservata incurritur: nam

utroque modo dicitur offendi, & violati Ecclesiasticae libertas, quam habet protegendi reos ad ipsam confugientes, & in ea existentes; semper enim juxta alleg. Extravag. est casus reservatus Romano Pontifici: Cui regulariter loquendo casus reservantur ratione Censurae reservatae, quam habent annexam, ut pluribus cumulatis dixi supra *cap. 3. nu. 29.*

34. Sed petitur. *An vigore Jubilei possit Confessarius approbatus absolvere violatores Immunitatis Ecclesiasticae?*

Resp. Negative, pro ut pluries declaravit S. Cong. Immunit. quae sub die 20. Aprilis 1673. rescripsit, ut infra. *I violatori dell' Immunita, libertà, è giurisdizione Ecclesiastica non possono essere assolti in vigore Jubilei della scomunica, nella quale sono stati dichiarati inesorabili, ma debbono onninamente ricorrere à questa S. Congr. Idem rescripsit Episcopo Neapolitano 4. Febr. ejusd. anni II. rispetto d'esser stato assoluto in vigore Jubilei non deve incasi d' Immunita violata haverli in considerazione.* Hic videtur loqui in casibus violationis: etiam si violatores non fuerint declarati excommunicati: Et aliàs in *Interd. d. en.* dixit, *absolutionem obtentam in vigore Jubilei non suffragari,* apud Pignat. *t. 1. consult. 189.*

Hinc Confessarii debent se conformare allegatis S. C. resolutionibus, & in praxi eruant interrogationes faciendas ministris, & Birruariis, aliisque in materia violationis Immunitatis.

§. II.

Clausura monialium.

35. *Quæritur, quid intelligatur nomine Clausura.*

Resp.

Resp. Hic est opus distinctione. Si loquamur de Clausura pro materiali, intelligitur illud spatium, quod continetur intra januam Monasterii semper clausam, & muris cingitur: ut, claustrum, domus, hortus, & officinae interiores, cap. *exiit de verb. signif.* 126. Ad qua est sine expressa licentia cuilibet ingressus interdictus, & extra qua Monialis exire non potest. Si verò sermo sit de Clausura pro formali in Moniali, est obligatio strictissima manendi intra septa Monasterii, & non admittendi ad ipsa personam ullam, ex Trid. *ses. 25. de regularib. cap. 5.* cuiuscumque conditionis sit sexus, & ætatis, nisi de licentia Episcopi, aut Sedis Apostolicæ: Regulares, quibus incumbit cura Monasterii, ingredi possunt clausuram; servatis tamen dispositis ab Alex. VII. *Const. felici Sacrarum Virginum, la 156. Bullar. 10. 15.* in qua Superiori Regulari, habenti curam Monasterii, prohibetur ingredi pluries, quàm semel in anno; & tunc ex causa solum visitationis localis.

36. Quæritur, quid sit violare clausuram ad malum finem?

Resp. Est septa Monasterii ingredi, vel egredi ad effectum venereum: Rei huiusmodi violationis à Summo Pontifice absolvuntur.

37. Sed quid, si violatio foret secreta, & occulta?

Resp. Nec tunc à Confessario possunt absolvi, sed est recurrendum ad Papam, vel Majorem Pœnitentiarium. Neque ipse Ordinarius potest beneficium absolutionis impertiri, prout habet Fagnan. *in 1. ad cap. dilectus de temp. ordinat. nu. 32. & 33.* ubi refert, quòd, cùm dubi-

castet Archiepiscopus Florentinus, an vigore cap. 6. *ses. 24.* posset absolvere quamdam Monialem, qua occultè, & ad malum finem fregerat clausuram, non obstante Bulla B. Pii V. *Decoris*; Summus Pontifex declaravit Bullam B. Pii (in qua egredientes extra clausuram præter casus in ea expressos ligantur censura Papæ reservata) habere locum, etiam in occultis.

38. Sed petitur: Quid, si violatio non fuerit ad malum finem, an violans ligetur excommunicatione Papæ reservata?

Resp. De Moniali non est dubium; nam allegata Bulla B. Pii loquitur absolute, aliter quàm, ut præfertur, egredientes; nec distinguit de egressu ad malum finem, vel non; sed absolute interdicit egressum, nisi in casibus, quos allegat; & videtur quoque resolutum à S. C. Conc. ibid. apud Fagnan.

39. Difficultas est de iis, qui non ad malum finem, sed facultate sibi ex officio attributa extrà casus necessarios, vel propria autoritate ingrediuntur.

Quòd præfati sint ipso facto excommunicati, patet ex Trid. *cap. 5. ses. 25. de Regularibus*, ex const. *Dubius la 28. Greg. XIII. Bullar. tom. 2.* & ex allegata, *Alex. VII.* Sed ibi excommunicatio non reservatur. In const. verò *Ubi gratia ibid. Greg. XIII.* Sola illa Summo Pontifici reservatur, qua ligantur ingredientes sub prætextu licentiarum, vel licentiarum ad ingrediendum ab Ordinariis obtentis prohibito utentes, & extendentes ad casus etiam non necessarios. Immo tradit Fagnan. *in 4. ad cap. Nuper de sent. excom. num. 36.* quòd, excitato dubio

bio ab Episcopo Comen. & petente declarari; an Bulla Sanctiss. imponens poenam excommunicationis ingredientibus Monasteria vigore facultatum Apostolicarum, etiam eos comprehendat, qui absque talibus facultatibus ingrediuntur, ut sciri possit, an absolutio sit reservata Summo Pontifici? S. Cong. censuit agendum esse cum SS. quia Concilium non reservavit Pape; & Sanctiss. declaravit Bullam non comprehendere eas personas, quae ingrediuntur propria auctoritate absque licentia Sedes Apostolica.

Verum praxis etiam in istis est, ut pro absolutione recuratur ad Sacram Pœnitentiariã: Propter quod videtur inductus usus talis reservationis, pro qua scripsit Ludovicus Beja, & Lælius Zecchius elucidat. casu. Episc. reservat. casu 10. Navarrus in cap. statum sub n. 62. de Regular. & in Manuali cap. 23. sub num. 150. affirmat const. Greg. comprehendere etiam incautes sine licentia, & se credere hanc fuisse mentem Greg. idè delinquentes ad præfatum Sacrum Tribunal dirigantur. Idem tenet Pignatell. to. 10. consult. 100. num. 25.

49. Queritur, An Confessarius Monialium possit ingredi clausuram ad sumendam formulam consecratam, in Ecclesiam interiorem è manibus lapsam, dum communionem Monialibus præbet?

Resp. Negativè; hujusmodi non censetur casus, in quo à Sede Apostolica indulgetur Confessariis ingressus in clausuram; casus sunt in d. const. Felici §. 5. ibi. Ad hæc Confessor Sanctimonialium, tam ordinarius, quàm extraneus Matthæucci Cantela Confessi.

dinarius, minimè ingrediatur septa Monasterii, nisi ad Sacramenta Pœnitentiæ, Eucharistiæ, & Extremæ-Untionis ministranda Monialibus, vel aliis personis infirmis, ibi degentibus, necnon ad commendandam animam Agonizantium. Ponderetur dictio nisi, quæ ceteros casus excludit.

41. Sed queritur; Quomodo in eo casu se gerere debeat?

Resp. Aliquibus placet, quòd possit Confessarius committere eidem Moniali, quæ erat communicanda, ut lingua particulam sumat; vel, si ad hoc difficilem se præbeat, eidem porrigat patenam, ut media eadem decenter formulam elevet à terra, præbens eam Confessario, Eltzarius de Monial. cap. 10. sect. 3. sub sect. 1. num. 239. Rotarius apparatus. Theol. moral. p. 1. cap. 10. sect. 2. num. 17.

Verum neutrum probamus. Non primum; nam plus fœminis conceditur, quàm sit necessarium, & quod eis à Sacris Canonibus interdicitur; Commune est apud Juvenin comment. Hist. de Sacram. dissert. 4. §. 5. art. 2. conc. 2. Laicos (de quorum numero, quoad hoc, & Monialis requiritur) nec sibi, nec aliis Eucharisticam Communionem posse imperitari, etiam mortis urgente periculo; patet ex Trid. sess. 13. cap. 8. de Eucharist. ibi: In Sacramentali autem sumptione semper in Ecclesia mos fuit, ut Laici à Sacerdotibus communionem acciperent.

Nec secundum, quia à nemine præterquam à Sacerdote, vel Diacono licet tangere vasa, in quibus continetur Corpus Christi; cap. Non oportet dist. 33. Abellii Medul. Theol. p. 2. sect. 11. §. 8. n. 8. de Sacrif. Mis. Deinde, quod particula
(H) eleve-

elevetur à terra in Rubrica Missalis de defunctis. in ministerio nu. 15. videtur committi Sacerdoti, ex observatis etiam à Gavanto Theaur. Sacr. Rit. p. 3. tit. 10. de defunct. in Ministr. à nu. 12.

Quare Confessarius debet Moniali porrigere patenam, & ipsa mundo manutergio accipere; deinde injungat, ut patena cooperiat formulam, & supra ponat sericam tobacum, ac lumina adhibeat; Moniales interim assistant, orando, usque dum ipse revertatur cum licentia, obtenta ab Ordinario, vel alio de illius commissione, ad effectum ingrediendi, & implendi, quæ à Rubricis loco allegato sunt injuncta.

42. Quæritur, An Monialis ascendens supra tectum frangat clausuram?

Resp. Affirmativè, contra plures id negantes apud Dianam *Coord. 10. §. 1. r. 1. resolut. 83. num. 2.* quos ipse sequitur. Ratio resolutionis est, quia S. Cong. apud Nicol. Elofc. ver. *Monialis n. 35. sub die 18. Septembris 1609.* commisit absolvi quosdam Moniales, quæ supra tectum bona Fide ascenderunt, cum speciali prohibitione illud ultra ex quacumque causa ascendendi: Quia propter tectum cum muris cingentibus Monasterium integram terminum adæquatam Clausuræ constituit: & de moniali existente supra tectum dicitur esse extra ambitum Clausuræ.

43. Quæritur, An in violatione Clausuræ detur parvitas materia, vel, an Monialis in violatione Clausuræ excusa-

ri possit à mortali ratione parvitas materia: ut, si exeat extra terminum Clausuræ ad unum, vel duos palmos, statim reversura?

Resp. Distingendum est: vel Monialis completè, & perfectè, hoc est, secundum totum corpus se ponit extra terminum Clausuræ, vel solum imperfectè, & secundum aliquam partem, manum scilicet, vel pedem, & non toto corpore: si primo modo, cum Donato *prax. regul. tom. 4. tract. 4. §. 25. Bonac. & Tamburino apud Pelizarius, capit. 5. sect. 1. num. 19.* non excusamus à mortali, nec parvitatem materiæ admittimus; quia de Moniali, quæ toto corpore se ponit extra terminum clausuræ sive ad unum, vel duos palmos, etiam mox reversura, verificatur, quod sit egressa de clausura, quod est ipsi sub censuris prohibitum. Secundo verò modo excusatur, & parvitatem materiæ cum illdem non negamus.

44. Quæritur, An Monialis ponens se in Rota, & eam volvens ad partem exteriorem, ad quam est secularibus liber accessus, frangat clausuram, si ab ea non descendat?

Resp. Affirmativè, quia se transfert ad locum, ad quem solent sæculares accedere, quod expressè prohibetur Monialibus à Greg. XIII. const. *Deo Sacrific. la 8. ibid.* Similia enim loca extra clausuram accensentur.